

Natuurvereniging Hollandse Delta.

Project Strandbroeders

Mededelingnummer: 364

Ik broed hier

Op deze plek broeden zeldzame en kwetsbare vogels.
Deel het strand, en help mee ze voor onze kust te behouden!

Blijf buiten de afzetting. Hier broeden vogels, meesterlijk gecamoufleerd zodat ze niet opvallen.

Zorg dat uw hond niet onder het touw door loopt, houd hem aan de lijn in de buurt van afzettingen.

Bedankt voor uw medewerking!

STRANDPLEVIER (15-17 CM)

BONTBEKPLEVIER (18-20 CM)

DWERGSTERN (22-28 CM)

Auteur: H. Walbroek

Vogelwerkgroep van de KNNV afdeling Hollandse Delta

© KNNV afdeling Hollandse Delta

Project Strandbroeders 2023

Een publicatie van de Vogelwerkgroep van de Natuurvereniging Hollandse Delta
een afdeling van de KNNV.

Mededeling nummer: 364

Auteur: H. Walbroek, A. Kraak

Inventarisatie door:

M. van Aken
T. Ammerlaan
P. Blok
A. Blok
A. v d Berge
A. de Boer
J. A. Dijkhuizen
N. Enthoven
G. Groeneveld
M. Groenendijk
A. t. Hart
L. d Jong
I. Kooman
A. Kraak
J. Snoei
R. Veldhoen
H. Walbroek

Omslagfoto: Informatiebord Vogelbescherming
Natuurvereniging Hollandse Delta
een afdeling van de KNNV
secretariaat:
Peter Vermaas
Schudegge 17
3224 BP Hellevoetsluis

Telefoon: 0181-324058
Email: secretaris@hollandsedelta.knnv.nl

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	3
2	Inleiding.....	4
3	Gebiedsbeschrijving	5
4	Werkwijze.....	6
5	Weersomstandigheden.....	6
6	Waargenomen Vliegvluggen Slufter,Slikken van Voorne.....	7
7	Waargenomen Vliegvluggen Oostvoorne.....	7
8	Sfeerbeelden	8
	Bijlage A: Samenvatting ruwe telgegevens	10

2 Inleiding

<i>Soorten</i>	Strandbroeders: - Dwergstern - Bontbekplevier - Strandplevier
<i>Gebied:</i>	Slufterstrand , Slikken van Voorne , Oostvoorne strand
<i>Teljaar:</i>	2023
<i>Opdrachtgever:</i>	Vogelbescherming ,KNNV Hollandse Delta ,ZHL
<i>Opdracht:</i>	Taken: - Inventarisatie van strandbroeders, - bescherming d.m.v .regelmatig toezicht, voorlichting, - plaatsen afzetting en - monitoren van de vogels.

Hierbij wil ik alle betrokken partijen en vrijwilligers bedanken voor hun inzet, enthousiasme en betrokkenheid voor de bescherming van de strandbroeders op het Slufterstrand , Slikken van Voorne en het Oostvoorne strand

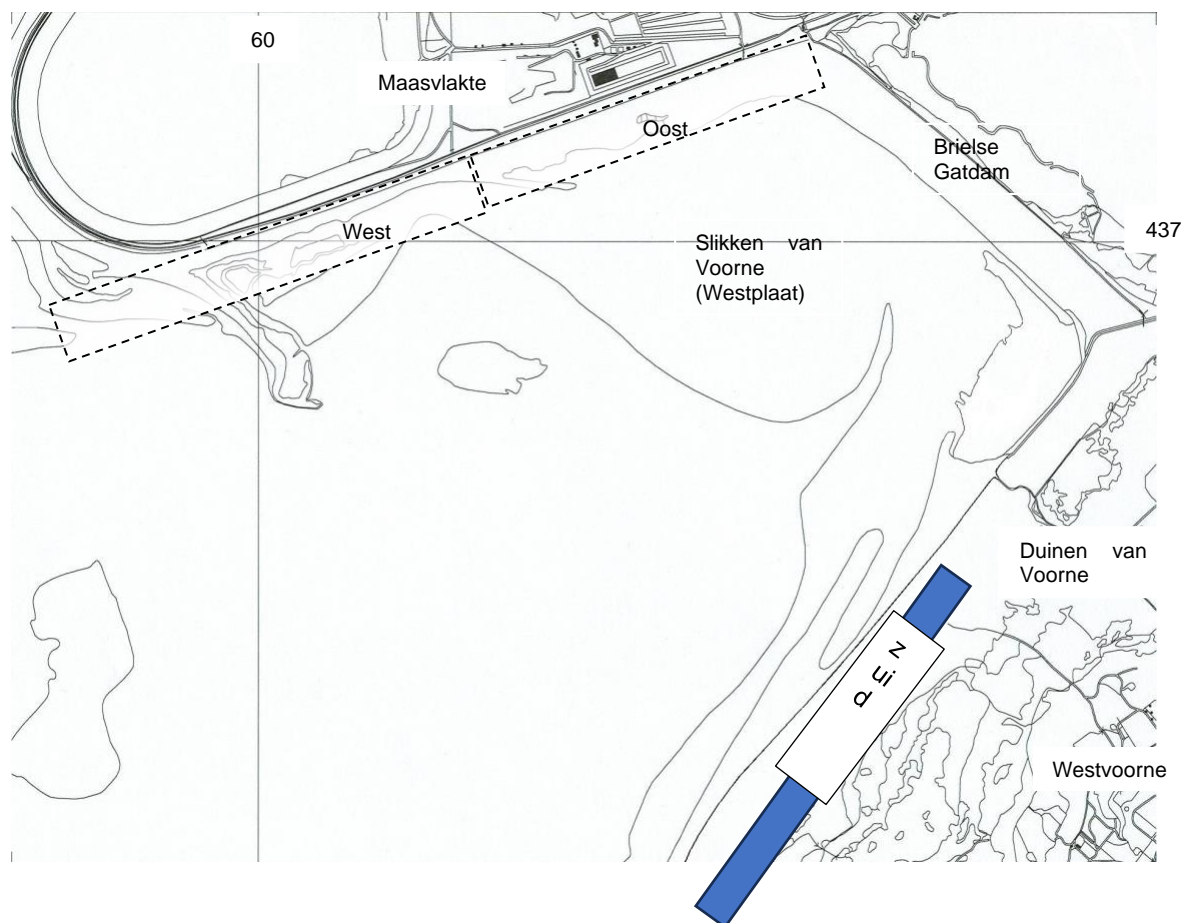
Datum: 18-10-2023
Henk Walbroek

3 Gebiedsbeschrijving

De volgende gebieden zijn onderdeel van het project Strandbroeders (zie ook plattegrond hieronder):

- West = Slufterstrand Maasvlakte.
- Oost = Slikken van Voorne (Westplaat)
- Zuid = .voormalig autostrand Oostvoorne

De in de tekening hieronder gearceerde sectoren, vormen het geïnventariseerde gebied.

Gebiedstype locaties

Het gebied wordt gekenmerkt door een langgerekte strook kunstmatig aangelegd duinterrein (Maasvlakte), met daaraan grenzend een schor, slikken en zandbanken/strand. Het profiel, komt sterk overeen met elk aan zee grenzend jong duinterrein. Het schor grenst aan een wadachtig gebied (Slikken van Voorne) en de zee. Het schor spoelt vrijwel alleen onder bij storm en zeer hoogwater. Er zijn de afgelopen jaren veel **geulen** ontstaan en veel **vegetatie**.

Zuidelijk van de Slikken van Voorne

Dit gebied wordt gekenmerkt door strand en zandplaten (voormalige autostrand Oostvoorne) vanaf paal 5 tot paal 8 begroeid met embryonale duintjes die zich uitstrekt onderlangs de duinenrij en aan de westkant de zee. Alleen bij extreem weer (storm en hoogwater) staat het water tegen de duinen.

Het oostelijke deel

Dit deel van het gebied heeft een wandelpad met smalle en bredere stroken met;

- Struiken, zoals; wilg, braam, vlier, duindoorn, vuilboom, wegedoorn, rozen, kardinaalshoed, kornoelje.
- Bomen, zoals; wilg, abeel, populier.
- Planten, zoals; heeblaadjes, koninginnekruid, brandnetel, watermunt, duinriet, biezen e.a.

Samen met het aangrenzende schor en de hoger gelegen waterkering (kwel) kan dit gebied als drassig worden gekenmerkt.

Het westelijke deel

Dit deel van het gebied is de afgelopen jaren erg uitgebreid door verzanding en door de invloed van wind en zee is er een ontwikkeling van embryonale duintjes erg toe genomen en begroeid met biestarwegras, helmgras en duindoorns. Het meest westelijke deel grenst aan een gebied wat niet vrij toegankelijk is. Het is een **natura 2000** gebied wat de afgelopen jaren ook erg veranderd is. Ook hier is de invloed van wind en zee is er een ontwikkeling van embryonale duintje erg toe genomen. Dit is een gunstige ontwikkeling voor de strandbroeders. De plaat breidt zich wel uit naar het zuiden die langzaam wat hoger wordt.

4 Werkwijze

Er zijn in dit project drie verschillende locaties, waarvan we bij twee een afzetting hebben moeten plaatsen.

- **Slufterstrand**
Op 1 april is hiervoor een noordelijke en een zuidelijke afzetting geplaatst. Ondanks de ruime afzetting bleken toch een tweetal paartjes een nestje buiten de afzetting gemaakt te hebben. Hiervoor zijn later nog een tweetal losse kleinere afzettingen gerealiseerd.
- **Strand van Oostvoorne**
In eerste instantie is hiervoor een kleine afzetting geplaatst bij paal 8. Op 29 april zijn hiervoor de volledige embryonale duintjes afgezet.
- **Slikken van Voorne**
De andere locatie is een Natura 2000 gebied, waarvoor geen afzetting noodzakelijk was (niet toegankelijk).

De afzetting bestaat uit palen (lengte ca. 2 meter) met elkaar verbonden met touw daar tussen kleine paaltjes ter ondersteuning van het touw en rondom de afzetting worden een aantal infoborden geplaatst . Tijdens het broedseizoen gaan de vogelwachters zeer regelmatig de locaties bezoeken soms dagelijks (Oostvoorne). Enthousiaste en betrokken vrijwilligers bij alle locaties.

De taken van de vogelwachters zijn Bescherming, Voorlichting, Monitoring ,Onderhoud afzetting . Het monitoren wordt meestal gedaan door een aantal vogelwachters om een goed overzicht te krijgen.

Aan de hand van de waarnemingen wordt een nestkaart ingevuld met de volgende gegevens Soort ,nest , aantal eieren, broedstadium leeftijd jonge vogels ,datum, nestnummer ,locatie en eventueel foto nest . Best een intensieve bezigheid al hoe wel je kan thuis ook een aantal vragen invullen .

Door aanwezigheid rond en in de kolonie vindt er verstoring plaats predatoren krijgen daardoor de kans .Wij monitoren over het algemeen op een andere manier en doen dat minimaal 2x keer week op grotere afstand 100 meter met behulp van verrekijkers en telescopen en visueel. Dit is veel minder storing gevoelig . De locaties van nesten worden d.m.v. palen van de afzetting getraceerd.

Door de combinatie van het gebruik van nestkaarten in combinatie met de tellingen op afstand hebben we een goede inschatting kunnen maken van het broedresultaat. Dit ondanks het feit dat door de aard van de locaties het moment van uitkomen en het daadwerkelijk relateren van de kuikens en vliegvluggen aan een specifiek nest meestal zeer lastig is. .

5 Weersomstandigheden

De weersomstandigheden waren in het begin niet gunstig. Er was sprake van een heel koud voorjaar wat zeker zijn invloed gehad heeft. Het duurde ook even voordat de eerste nesten aanwezig waren. In de loop van het seizoen werden we geconfronteerd met extreme stormen en hoogwater wat zeker zijn gevolgen had. Bij alle locaties was er stormschade. Verschillende informatieborden zijn omgewaaid en werd de afzetting beschadigd.

Zeker op het strand van Oostvoorne was er veel schade, daar stond het water tegen de duinen, met als gevolg dat er een aantal nesten en kuiken schuilplekken, informatieborden en de afzetting weggespoeld zijn Ook het vele stuifzand op de ocaties was een probleem voor de vogels ondanks dat bleven ze zitten .

Maar met vereende krachten door de diverse vrijwilligers werd de geleden materiële schade zo snel mogelijk weer hersteld.

6 Waargenomen Vliegvluggen Slufter, Slikken van Voorne

Soort	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dwergstern	11	15	0	44	19		
Bontbekplevier	15	19	0	20	30		
Strandplevier	0	0	0	0	6		
Scholekster	0	0	0	0	0		

Opmerkingen:

- De resultaten van de Slikken zijn negatief door de aanwezigheid van de vos.
- Er is nog een poging gedaan om een beschermkooi te plaatsen, maar de betreffende bontbekplevier maakte er helaas geen gebruik van.
- Het gebied wordt regelmatig verstoord door wandelaars/honden en afgedreven Kiteurs.
- De afzetting is op 26 Augustus ontmanteld met hulp van de Reddingsbrigade Rotterdam
- Dit jaar zijn voor voor beide locatie haspels aangeschaft wat geleid heeft tot een meer efficiënte opbouw en ontmanteling van de afzetting

7 Waargenomen Vliegvluggen Oostvoorne

Soort	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bontbekplevier		0	0	4	4		
Strandplevier		0	11	0	0		
Scholekster		0					

Opmerkingen:

- Nog geprobeerd met een beschermkooi maar de BPI maakte er geen gebruik van.
- Het gebied wordt regelmatig verstoord door wandelaars/honden en afgedreven Kiteurs.
- De resultaten vertonen aanzienlijke jaarlijkse verschillen. Een oorzaak hiervoor is vooralsnog niet achterhaald kunnen worden.

8 Sfeerbeelden

Foto: Gerard Groeneveld

Foto: Gerard Groeneveld

Foto: Gerard Groeneveld

Foto: Jan Snoeij

Foto: Henk Walbroek

Bijlage A: Samenvatting ruwe telgegevens

In deze bijlage hebben we een overzicht opgenomen van de geregistreerde waarnemingen van de aanwezigheid van de verschillende strandbroeders.

We hebben de gegevens op twee manieren vastgelegd:

Methode 1: Nestkaarten

Allereest hebben we de positie van de gevonden nestkaarten vastgelegd en hebben we totdat we constateerden dat:

- het nest door een of andere reden niet succesvol was of
- totdat we de jongen het nest zagen verlaten
- het nest uiteindelijk na ca. 4 weken verlaten was (en we dus het uitkomen mogelijk gemist hadden).

Methode 2: Tellijsten

De koppeling van 'uitgevlogen' jongen aan een specifiek nest bleek in de praktijk voor de Maasvlakte ondoenlijk. Om die reden hebben we er op een gegeven moment voor gekozen om, naast de nestkaarten, ook wekelijks alle geconstateerde strandbroeders (los van een nest) met een bijbehorende leeftijdscategorie te registreren.

Met name op basis van deze registraties hebben we uiteindelijk een inschatting kunnen maken van het aantal vliegvlugge juvenielen. Zo zijn we bijvoorbeeld voor de dwergstern gekomen op een schatting van 19 vliegvluggen. Immers na de maximale waarneming van 17 stuks op 11 juli bleken we op 8 augustus opnieuw 2 vliegvlugge juvenielen waar te nemen. Gezien de periode van ca. vier weken na de waarneming op 11 juli hebben we deze geïnterpreteerd als 2 additionele juvenielen waarmee op een totaal van 19 stuks gekomen zijn.

De komende periode gaan we ons beraden om voor het volgende seizoen de te hanteren methode eventueel verder te optimaliseren.

Eindstatus nestkaarten Slufter, Slikken van Voorne (Methode 1)

Bontbekplevier nesten volgens Nestkaart	19
Succesvol	3
Succes onbekend	12
Niet succesvol	4

Strandplevier nesten volgens Nestkaart	6
Succesvol	-
Succes onbekend	6
Niet succesvol	-

Dwergsterns Nesten volgens Nestkaart	19
Succesvol	-
Succes onbekend	19
Niet succesvol	-

Eindstatus nestkaarten Strand van Voorne

Bontbekplevier nesten volgens Nestkaart	3
Succesvol	1
Succes onbekend	-
Niet succesvol	2

Sstrandplevier nesten volgens Nestkaart	1
Succesvol	-
Succes onbekend	-
Niet succesvol	1

Scholekster nesten volgens Nestkaart	1
Succesvol	-
Succes onbekend	-
Niet succesvol	1

Eindstatus nestkaarten Slikken

Scholekster nesten volgens Nestkaart	3
Succesvol	-
Succes onbekend	-
Niet succesvol	3

Registraties waargenomen strandbroeders Slufter, Slikken van Voorne (Methode 2)

Soort	Levensstadia (dagen oud)	28mei	5-jun	12-jun	19-jun	26-jun	6-jul	11-jul	18-jul	25-jul	1-aug	8-aug	15aug	22aug
Dwergstern	Adult	-	-	-	-	-	32	33	15	7	5	3	0	0
	Nesten	-	-	-	-	-	5	0	1	2	0	0	0	0
	Kuiken 1-3	-	-	-	-	-	0	0	3	0	0	0	0	0
	Kuiken 3-10	-	-	8	-	-	1	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken 10-16	-	-	-	12	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken 16-21	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken / Juv	-	-	-	-	-	6	0	0	5	0	0	0	0
	Juv >21 (vliegvlug)	-	-	-	-	-	7	17	11	0	7	2	0	0
Bontbekplevier	Adult	-	-	-	-	-	45	26	30	24	36	35	26	6
	Nesten	-	-	-	-	-	6	0	3	0	0	0	0	0
	Kuiken 1-3	3	-	-	3	-	0	0	2	1	0	0	0	0
	Kuiken 3-10	4	3	-	-	-	0	0	0	3	2	4	0	0
	Kuiken 10-16	-	-	10	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken 16-21	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken / Juv	-	-	-	-	-	5	0	0	0	0	0	5	0
	Juv >21 (vliegvlug)	-	-	-	-	-	5	16	25	5	20	6	0	5
Strandplevier	Adult	-	-	-	-	-	7	0	2	2	3	0	2	2
	Nesten	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken 1-3	-	-	1	-	-	1	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken 3-10	-	5	3	-	-	2	3	0	3	0	0	0	0
	Kuiken 10-16	-	-	-	-	-	0	0	1	1	0	0	0	0
	Kuiken 16-21	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kuiken / Juv	-	-	-	-	-	2	0	0	3	0	0	0	0
	Juv >21 (vliegvlug)	-	-	-	-	-	0	2	0	0	2	4	0	0